

викладання, оцінювання / наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

3. Нова українська школа / [Л. М. Гриневич, О. Б. Елькін, С. А. Калашнікова та ін.]. – Київ: Міністерство освіти та науки України, 2016. – 34 с.

4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повышен. квалификации пед. кадров / Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров // Под ред. Е.С. Полат. – М. : Академия, 1999. – 224 с.

УДК 371

Кравець А.Ю.

студентка магістратури Житомирського
державного університету
імені Івана Франка ННІ іноземної філології
anich.kravets@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ДИСКУРСИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У ранній юності навчання продовжує залишатися одним із головних видів діяльності старшокласників. Відповідно, формування дискурсивної компетенції в учнів старшої школи обумовлена її значимістю як одного з компонентів міжкультурної комунікації. Формування різносторонньої особистості передбачає можливість вивчати й аналізувати цілісні тексти, опановуючи правила побудови та змісту конкретного висловлювання. Ось чому дискурсивна компетенція має формуватися на етапі старшої школи. Так, в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти стверджується, що дискурсивна компетенція – це здатність учнів логічно об'єднувати речення з метою побудови зв'язних відрізків мовлення. Вона включає знання та вміння керувати мовленням у плані тематичної організації, зв'язності та логічної організації висловлювання, його стилю, реєстру, риторичної ефективності [1].

Культура, в свою чергу, є невід'ємною частиною дискурсивної компетенції. Культура, з одного боку, – це особливий світ людини, середовище її проживання, а з іншого боку, це актуальний досвід і зміст внутрішнього світу особистості. Створюючи культуру, людина створює себе. Тому культура є всеохоплюючим феноменом, де людина постає як суб'єкт і об'єкт культурогенезу.

Дискурсивній культурі притаманна зв'язність, логічність, організація. Зазначені якості дискурсу особливо примітні в писемному мовленні, а в усному більш важливі такі, як лексико-граматичний зв'язок, змістова логічність і відповідна організація висловлювання. У процесі його формування на заняттях з іноземної мови старшокласник отримує набір необхідних понять, що описують ту чи іншу ситуацію, інформацію з минулого досвіду у вигляді знань і прикладів поведінки, знання навколошньої дійсності, здатність описати її і виразити свою думку до неї в іншомовній

формі, загальний кругозір тощо [2].

Формування дискурсивних умінь ми називаємо навчанням осмисленої побудови дискурсу. При цьому акцент повинен ставитися як на «кінцевий продукт» [3], так і на процес створення самого дискурсу/тексту.

Дискурсивна культура розглядається як не тільки продукт мовленнєвої діяльності, а також як процес її творення, який визначається екстравінгвістичними факторами, тобто комунікативним текстом та умовами спілкування. Для формування даної культури вбачаємо необхідність у розробці відповідних процедур, що дадуть змогу у повній мірі сформувати навички та уміння породження дискурсу.

Література

1.Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науков. ред. укр. вид., доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

2.Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики: збірник статей. – К.: Ленвіт, 2011. – 256 с.

3.Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич, Н.Ф. Бориско, Г.Е. Борецька та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013.

УДК377/378-051:005.412-027.561

Кравець С. Г.,

кандидат педагогічних наук,

старший науковий співробітник

лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту

професійно-технічної освіти НАПН України,

sveta.kindz@ukr.net

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК СУЧASNOGO ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ REFORMUVANНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі реформування національної освіти усі її складники, зокрема професійна (професійно-технічна) та фахова передвища освіта, характеризуються інноваційними змінами, що спрямовані на модернізацію, системне впровадження в освітні процеси сучасних педагогічних та виробничих технологій, створення ефективних моделей і механізмів підготовки висококваліфікованих кадрів. За таких обставин актуалізується значення безперервного професійного розвитку сучасного педагога, здатного вирішувати коло значущих освітніх проблем сьогодення.

У контексті сказаного доцільно звернутися до ст. 54, п. 2 Закону України

«Про освіту» (2017) щодо зобов'язання педагогічних працівників постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність [4]. Про підготовку нової генерації педагогічного персоналу і, водночас, піднесення рівня освіченості, педагогічної майстерності, професійної культури педагогічних працівників йдеться у